

TORONTÁLI KÖZLÖNY.

Egyesült „Felső Torontál“ és „Kikindai Közlöny“.

P O L I T I K A I L A P .

Megjelenik hetfőn, szerdán, pénteken és vasárnap.

Nemzeti Ideál.

Nagy-Kikinda, 1898. április 16

Ifj. Abrányi Kornél, országgyűlési képviselő, újabb adományával örvendeztette meg a magyar olvasó közönséget: könyvet írt s tett közzé, mely „nemzeti ideál“ cím alatt a hazafias gondolkozást a magyarnak szívére köti, értésére adja mindazt, ami Magyarország fejlődése, hatalma teljessége érdekében szükséges. E cím alatt idézi mindazt, ami elérhető, aminek minden civilizált nemzet örvend s amiért elnyomott népeknek küzdeniök kell. E célok nagy összege teszi a nemzeti ideált.

Nagyszabású könyv ez, telve az érdeklődést felkeltő fejtegetésekkel, mert ifj. Abrányi Kornél ritka talentum; felfogása gyors, szelleme eleven, előadása megragadó. Ezeket a ritka tulajdonságokat viszi nagy célja érdekében a küzdőtérre, hogy bebizonyítsa a nemzeti ideálok elérhető voltát és megjelölje az utat, amelyen ez ideálokat el lehet, el kell érni. A mű négy főrészében a magyarországi idegenekkel, a zsidókérdéssel, a hadsereg kérdésével és a demokraciával foglalkozik Abrányi. Mindegyik részben igaz és meggyőző; nemesak világos bizonyítása által meggyőzni, hanem egyedül álló kellemes előadása által elbájosolni és oktatni is tud. Megjelöli az idegenek, a magyar zsidók, a hadsereg feladatát és különösen a demokracia végtelen

fontos missióját a nemzeti ideálok elérése körül. Bizonyos, hogy fejtegetésével minden hazafias szívet megragad és csak a liberális-mus-ellenesség teszi a saját ellenségeivé is. Abrányi tetőtől talpig liberális és köszönettel tartozunk neki, hogy volt bátorsága ezt őszintén bevallani és ime bebizonyítani. Ez az elégedetlenek és másérzelműek egész gyülekezetének ellenséges indulatát és gyűlöletét szerzi ugyan meg neki, de meggyőződésének bátorságával Abrányi oldalán áll az igaz hazafiság is.

Abrányi könyve érdemes a legnagyobb elterjedésre és méltó, hogy mindenki elolvassa. Olyan politikai tett ez a mű, melyet mindenki csak helyesels a melyhez minden magyar örömmel csatlakozik, ha kívánatra méltónak tartja a nemzeti ideál elérését. P. C.

A középosztály helyzete.

A középbirtokosság hanyatlásáról és ennek okairól sokszor volt már szó a sajtóban és a parlamentben. Azt a lételt, hogy ez a hanyatlás csakugyan tény, egy szemünk előtt végbemenő folyamat: senki sem vonhatja kétségbe.

E hanyatlás — társadalmi szempontból véve a dolgot — valóban szomorú következményekkel jár; s ezek közül első sorban említendő az, hogy nincs egységes nemzeti társadalmunk. A politikai pártok lépten nyomon hivatkoznak a közvéleményre és alig van osztály, mely ma ezt a nemzeti közvéleményt hivatottan képviselhetné. A középosztály elvesztette irányadó befolyását; a városokban megtelepe-

dett polgárság pedig még csak most kezdi bontogatni szárnyait.

Ezen körülményben találjuk magyarázatát annak a jelenségnek, hogy a nemzetiségi, faji, felekezeti és egyéb divergentiák nálunk teljes virágzásban vannak. Ez magyarázza meg, hogy a magyar nemzeti kultúra terjedése oly lassu, s hogy annak a különféle nemzetiségek annyi sikerrel állhatnak ellen; sőt némely vidéken valóságos diadalmaskodnak fölötté.

Egy erős középosztály létezése mellett mindez nem volna lehetséges. A nemzeti aspirációk igazi letéteményese — miként ezt a történelem tanítja — mindenha a köznemesség, a középosztály volt. A liberális tradíciók is mindig ezen osztálynál találtak a legmelegebb ápolásra. Ha tehát meg volna ma is régi fényében és erejében ez a középosztály, ha a modern műveltség által áthatva irányt adna a nemzeti művelődésének: hol állna ma Magyarország?!

Sokféle okot említettek már fel, mely a középosztály hanyatlását előidézte: a legujabb keletű az, mely azt akarja elhíttetni, hogy a középosztályt a súlyos állami adók tették tönkre.

Azt mindenki elismeri, hogy a közterhek súlyosak, de annyira még sem elviselhetetlenek, hogy azok miatt egész osztály tönkre menjen. Hiszen, ha ez állna, akkor az egész ország mihamarább a tönk szélére jutna, a m. pedig — hála Istennek — ez idő szerint éppen nem fenyegeti hazánkat.

Ne keressünk távoleső okokat, mikor a természetes magyarázat önként kínálkozik. Avagy nem kellett e a középosztály helyzetének változnia, midőn fiai soha más pályára nem léptek, hanem az ősi birtok, s az ősi udvarház látta el őket nemzedékről-nemzedékre. Az ősi birtok pedig mindig jobban megosztott, mindig több darabra szakadozott. Vegyük ehhez most már azt, hogy a megcsappant birtok szerényebb jövedelme mellett az igények a régiek maradtak, sőt a családi hagyomány

T Á R C A .

A modell-gyerek.

A „Torontáli Közlöny“ tárcája.

A két kis gyerek kezdett már összebarátkozni. Együtt csináltak a földön homokharangot, meg homokköpüt. Egymásra rakták a képes kockát és építettek várat, aztán megbombázták sima, szürke uti kavicscsal.

Mikor beleuntak az ülőjátékba, az egyik hozott zsineget és befogták egymást, játszottak lovasdit. Aztán fára másztak, felültek egymás mellé egy vastag ágra.

Ott eszébe jutott egyiknek, hogy megkérdezze a pajtását, minek is hívják?

A kérdezett kis gyerek, mezillábas, fekete haju gyerkőc, büszkén vágta rá:

— Pali!

A másik gyerek, akin bársony ruha volt, széles csipkés gallérral s lábát fekete harisnya s fénylő, kivágott cipő fedte, kérdés nélkül mondta meg, hogy őt Elemérnek hívják!

— Elemér. Szép név, — mondta rá a kis mezillábas. Homokos, maszatos kezével párszor megsimította Elemér bársony ruháját — De puha...

— Te modell gyerek vagy?

— Nem tudom mi az?

— Ha papa egy gyermeket fest, akkor hoznak hozzá egy kis fiút, azt festi le. Festett ő már engem is. Felöltöztettek szépen, olyan soká kellett egy helyben ülni...

Pali belevágott:

— Igen, akkor én modell gyerek vagyok. Felöltöztettek engem is, sokszor szépen, mint ahogy te most vagy, sokszor még szebben. Akkor egészen fehér ruha van rajtam s akkor nem szabad hozzányulni a ruhához, pedig úgy szeretném egyszer megfogni... Voltam én már angyal is, fehér lilómmal a kezemben.

— Tudom már, az angyal a Máriának az ölében ül. Olyan szép az a Mária.

— Ugy-e szép, ez az én anyuskám.

Elemér felvé nézett a kis Palira.

— Az a te anyuskád? Nem lehet, hiszen te jó vagy!

Pali hatagosan tépett le egy galyat a fáról, azzal csapkodta a többi körötte lógó galyat.

— Ő is jó, — hadarta a gyermek, — ő is jó. Ő még jobb, mint én vagyok. Akármit kérek tőle, ő mindent idead, nézd, ezt a nagy bugyelárist is tőle kaptam, meg ezt a bicsakot.

A gyerek előkotort a zsebéből egy elrongyolt, ócska bőr pénzestárcát és egy garasos tótbicskát.

— Nézd, ezt mint tőle kaptam.

— Nekem nem adnak kést a kezembe, — mondá szomorúan Elemér.

— Aztán ez még semmi, — beszélt a modell-gyerek, — semmi, semmi. Otthon van két könyvem, anyuska adta azokat is, az egyikből mesét olvas este, ha én nem tudok elaludni. A másikkól pedig magának szokott olvasni, de azt is nekem adta. Az én anyuskám nagyon jó.

Ránézett a kis pajtására s mintha félne attól, hogy meg nem értik, amit mond, ismételte:

— Ő nagyon, nagyon jó.

Majdnem elővette a sirhatnék.

— Hát tudod, — kezdte a kis Elemér — én azt csak úgy hallottam, hogy a te mamád nem jó. Elmondtam neked, hol hallottam, de ne mond el senkinek.

Pali komolyan megígérte, nem adja tovább a titkot.

— Este, ha én már lefeküdtem, a papa és mamá azt hiszik rólam, hogy már alszom, akkor beszélnek róla. Ugy-e, Ilának hívják?

— Nagy Itának, engem pedig Nagy Pálnak.

— Ha, úgy hívják. A papa, ha lefeküdt és szól valamit a mamának, hát a mama nem felel, mintha nem hallaná, hogy szólt hozzá apuska. Csak később kezd a mama beszélni, akkor is olyan

néha az igények fokozását vonta maga után. Altalánosan tudva van, hogy a hő költségek, a rang ritkán állott arányban a móddal; és így nem csuda, ha a közép-osztály lassanként összefűzősőbb zsu gorodott.

A haladó kor nem hagyta érintetlenül a mezőgazdaságot sem. A gazdaság kezelésében számos újítás, számos vívmány lett beillesztve. Természetes, hogy azoknak, a kik ezt keleti indolentiával nézték, a hátrányokat is nemsokára tapasztalniuk kellett. Tapasztalniuk kellett, hogy a csendesen folydogáló nyugalmas élet helyett egy küzdelmesebb, a kifejtett verseny által izgatottabbá lett élet vár rájuk. Az újabb kor felkényszeríti mindenkire a maga művelődési irányzatát. A ki ez irányzattal haladni nem képes vagy nem akar, annak fején átesapnak a hullámok.

Minden korban úgy volt, hogy mikor az emberiség a haladásnak egy újabb lépésjére tette lábát; mikor egy tudományos vívmány, egy szellemes találmány az emberi nyers erőt a természet erejével pótolta; mikor ez gyakorlati alkalmazást nyert, mindig megkívánta a maga áldozatait. Mikor Angolországban Arkright föllállította és működésbe hozta szövőgépeit, valóságos forradalmat idézett elő. Ezek maradtak egyszerre kenyér nélkül, s a felühdődött nép megrohanta a zseniális feltaláló gyártelepeit és összerombolta szövőgépeit. Hasztalan! A találmány hódító erejének egy világ sem állhatott ellent. A mi hajós és fuváros népünk kezéből is kivették a kenyeret a gőzgépek.

A természeti törvény érvényesült a középosztály hanyatlásánál is. A küzdésre, a haladásra gyenge erő elbukott; de az élni akaró, az ellenállásra képes elemek felülkerekedtek, s az újabb művelődési irányzatnak őszintén meghódolva, a modern élet követelményei által kijelölt uton haladnak.

Ezek az átmeneti korszak konvulziói közt is derekasan megállják helyüket, s például bizonyították, hogy az életrealitás, az okos munkásság a legnehezebb viszonyokon is tulateszi magát. Nem lehet eléggé sajnálni, hogy a magyar faj az öt jellemző keleti indolencia zsinbasztó nyugalmából, oly nehezen tud kiszabadulni; csak azt biztat, hogy aztán ha neki embereli magát; bátor a küzdelemben, kitaró a munkában.

A magyar középosztály generációja — ez iránt nincs kétségünk — nemsokára be fog következni; s ezen középosztály erősítéséhez nagyban hozzá fog járulni a városok intelligens és vagyonos polgársága. Ugy, hogy ezentul Magyarország társadalmában a középosztály nem a régi alapokon fog szervezkedni; mert egy új, egészséges elem hozzájárulása teszi azt szilárdabbá s az újabb kor által kitűzött feladatok megvalósítására alkalmasabbá.

hangosan és mindig Iláról, a modellről, az is a te mamád?

A modell gyerek szemé tele volt már könnyel. Faragsált egy levágott galyon.

— És mond, miért haragszik a te mamád az enyémmre?

— Hát én is tudom. A papa ilye kor olyan szépen beszél a mamához s a mama pedig sir, sir és én is alig tudom a sirásomat visszatartani, a takaró alá bujok, betömöm a számam. Pedig de jó volna, ha hangosan sirhatnék, akkor a mama magához venne az ágyába, ott olyan jó.

— Hát nem te alszol mindig a mamáddal — én igen. Nekünk csak egy ágyunk van.

— Nem, csak ritkán. A mama pedig nem hallg. t a papára, csak sir és azt mondja, miért akarja, hogy én itt maradjak, mert nem enged hazra, én elmegyek a gyerekekkel. Azt mondja, hogy a papa otthon marad egyedül, mi pedig elutazunk messzire ketten a mamával. Ebédnél, va esoránál alig szólnak egymáshoz és ha én szólok valamit, azt mondják hallgassak én is. Neked is azt mondja a papád?

— Nekem nincs papám, nem is volt soha.

— Igazán, hát az hogy lehet?

— En nem tudom. De nekünk nem is kell papa.

— Hisz a papá keresi a kenyeret.

— Nálunk nem. Pént minden hó

Évi jelentés.

(A féső tor. arm. társ. igazgató jelentése.)

A felső torontali arm. társ. f. hó 25-én tartja meg ez évi rendes közgyűlését. Ezen a közgyűlésen tárgyalja a társulat érdekeltsége a szokásos évi jelentést, a melyet Jankó Agoston, társulati igazgató, szerkesztett. A jelentés a legaprólékosabb részletekre kiterjesztve bemutatja a társulat elmúlt évi működését s hű képet nyújt azon sáfárkodásról, a melyről az érdekeltség csak a legnagyobb elismeréssel nyilatkozhatik.

A jelentésből a következő adatokat közöljük:

A felső torontali ármentesítő társulatot azon terület képezi, amely Fönlaktól kezdve — Török Becség a Maros és Tisza folyók közé esik és ezen két folyó árjainak ki van téve.

Ezen árterület 556.463. eat. holdat és 347 □ ölet tesz ki; abba 113 adó község esik és ezen területnek cataszteri tiszta jövedelme 3.638.458 frt 33 kr.

Az egész védvonal hossza összesen: 178.899 7 m.

A társulati védőtöltés átlagos magassága a temesmegyei szakaszon 4.90 m, a 5.50, az alsó tiszai szakaszon 4.80 m.

A társulat védvonal 4 mérnöki szakaszra. 10 vonalra és 35 gátörri járásra van felosztva.

A társulat védőtöltésében van 7 zsilip. A társulat védőtöltése úgy a Maros, mint a Tisza folyó több pontjánál a folyó által veszélyeztetve van.

Ez ellen a társulat kellő számú partvédőket és iszapoló műveket létesített.

A gátörök számára a védőtöltésen ör házak vannak építve. Ezek közül 10 ör háznál van tisztí szoba. — A gátbiztosok számára 7 lakás van a vonalon. Ezek közül kettő az ör házzal össze van építve, 5 pedig különálló.

A telefon vezeték 259.340 km, hosszúsú; — abból 139.89 km kettős, 5.31 km hármas és 1.05 km, négyes vezetékű. Az összes vezetéken, 64 állomás van elhelyezve.

A társulat adminisztratív ügyeit az igazgatóság, — műszaki ügyeit és az ár védelmét pedig a főmérnök intézik. — Az igazgatóság székhelye, tekintettel arra, hogy ez az érdekeltség központja: Nagy-Kikinda, — a főmérnöké pedig, mivel a védvonal közepére esik: Szeged.

A rendszersített és fizetett alkalmazottakon kívül még 10 vonalfőnök is segíti a társulat ügyeit intézni, akik mint a közvetlen érdekeltségnek tagjai, mint tisztviselők vagy mint alapszabályok által hatáskörükbe utalt teendőket és működnek közre a társulati ügyek vezetésében.

A társulati igazgatósághoz beérkezett a múlt évben 10738 ügydarab.

nap elején hoz a te papád, abból élünk, aztán meg a mit anyuska kap, ha felhívna minket a papáddhoz, vagy más festőhöz.

— Igaz, most jut eszembe, hát még akkor, ha a papa fest, akkor mit tesz a mamád. Mindig ott ül a műterem ajtó előtt, úgy figyel, hallgatózik. Gyakran bemegy a műterembe, körülnéz és mindjárt kimegy.

— Pedig nem csinál semmit az én mamám. Ő is szereti a te papádat. A te papád is annyiszor jön hozzánk. Akkor tiz krajeart ad nekem, hogy menjek, ve gyek cukrot magamnak, menjek az utcára, mulassuk jól. A te papád is olyan jó, de a mamád.

Nem merete folytatni. Nézegette a sudar vesszőt, a mit a kezében tartott, sühintgatott vele kettőt, hármat, míg az kettő nem tört, arasznyi darabja maradt a markában. Új vesszőt vágott magának, az már jó erős volt, lehetett vele csapkodni. Lefosztotta róla a levelet, csak a hegyén hagyott meg kettőt, attól pattog a vesső.

— Kipihentéd már magadat! — kérde aztán pajtását.

— Ki.

— Akkor fussunk megint.

Lekapaszkodtak a fáról. Eleméren volt a sor, most őt fogta be Pali.

— Téged Csillagnak hívnának, jó, Gyi te Csillag, — kiáltotta lovaeskájának a kis kocsis és olyan jó kedvűen futottak a bozót közé a homokos, hepe hupás uton.

A társulat vagyona:

Ingókban . . . 1,298.362 frt 43 kr.
Ingatlanokban . . . 9,552.735 „ 19 „

összesen 10,851,097 frt 62 kr.

A jelentés részletesen beszámol az elmúlt évi kiadásokról, bevételekről, valamint a nagyobb kölcsönökről is bő tájékoztatással szolgál az érdekeltségnek.

A múlt évi árvíz minden különös esemény nélkül folyt le.

A jelentés végül a védekezés munkálatait részletezi és adminisztratív természetű munkálatokra vonatkozólag nyújt tájékoztatást.

HIREK.

Nagy-Kikinda, 1898. április hó 16.

Halálozás. Krausz M. Miksa, a kikindai kereskedők egyik legrégebb és tekintélyesebb tagja f. hó 15-én 62 éves korában hosszú, súlyos szenvedés után elhunyt. Az elköltözött hamvait holnap d. u. 3 órákor helyezik el az örök pihenés helyén. Béke hamvaira!

Új anyakönyvvezetők. A m. kir. belügyminiszter Torontál vármegyében a hertelendy-falvi anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezető helyettesé Zatkalik János segédjegyzőt, a deszki anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezető helyettesé Gémes Boldizsár jegyzői irnokot, végül a szécsénfalvi anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezetővé Steyer Péter h. körjegyzőt nevezte ki és az anyakönyvvezetőt és Gémes Boldizsár anyakönyvvezető helyettesét a házassági anyakönyvvezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbizta.

Jegyzői szigorlat. Torontál vármegyében a tavaszi jegyzői szigorlatok következőleg fognak megtartatni: az írásbeli május hó 13-án, a szóbeli május hó 14-én. A kellőleg felszerelt folyamodványokat május hó 8 ig kell az alispáni hivatalnál benyújtani; a később beérkező folyamodványok figyelembe vétetni nem fognak.

Választmányi ülés. A felső torontali arm. társulat folyó évi április hó 25-én délelőtt 9 órákor választmányi ülést tart. Tárgysorozat: 1.) Az igazgatónak jelentése a választmányi és közgyűlési határozatok mikénti végrehajtását illetőleg. 2.) Az igazgatónak és a főmérnöknek az 1897. évről szóló általános jelentése. 3.) Az 1897. évi társulati számadások és a számvizsgáló bizottság észrevételei. 4.) Szojka Samu társulati szakaszmérnök elhalálozásának bejelentése. 5.) Szojka Samu özvegye kegydíjának és gyermekei neveltetési pótlékának megállapítása. 6.) Fekete János volt társulati irodatisz tözvegyének kérvénye, kegydíjának és gyermekei neveltetési pótlékának megállapítása iránt. 7.) Az új-szeged-vedresházi ármentesítő társulat közgyűlésének határozata a társulatunkba való beolvadás tárgyában. 8.) Előterjesztés a társulat területén még rendezetlen belvizek szabályozásáról. 9.) Grandjean Ede elmői irodatiszt kérvénye, fizetésének felemelése iránt. 10.) Sziácski Mladen gátörnek végkielégítés iránti kérvénye. 11.) Előterjesztés a jutalmazások iránt. 12.) Özv. Dechán Arthurnénak kérelme, hogy néhai férje után fenálló tartozását évi részletben törleszthesse. 13.) Zampe Péter nkikindai birtokos kamat elengedés iránti kérvénye. 14.) Vojkica Illia szerb-szent miklósi birtokos kamat elengedés iránti kérvénye.

15-52. Argyelan György szerb-n. szent-miklósi, Miolszky Mija basahidi, Pavlov Markó nkikindai, Gödl Károly és társ. nkikindai, Vujanits Pája nkikindai, Mikalaeski Ignya nkikindai, Skabla Jakab nkikindai, Bánk Stéva szerb-n. szent-miklósi, Ilken Jesta és társ. valkányi, Sibul Mladen nkikindai, Ivkov Jelena nkikindai, Opreán Georgevits Nászta valkányi, Berbakov Milos és társ. karlovai, Milos Arkadia és társ. egressi, Grobeldinger János és társ. szerb-csanádi, Berecski Pálné szül.: Botyán Erzsébet és társ. nkikindai, Özv. Illicity szül.: Zsivánszky Pála nkikindai, Hencz Ferdinánd nkikindai, Mirkov Milánko nkikindai, Stanilla Nikola és társai sárafalvai Golusin Jesta s társ. karlovai, Illicity Jóna nkikindai, Velicskov Péra nkikindai, özv. Udicky Komló Léla nkikindai, Sztráz-amester Joca nkikindai, Kaprichs Mitánko nkikindai, Radnovits Péra karlovai, Ilken szül.: Togyoreszku Mária valkányi, Belincán Jesta valkányi, özv. Radovits szül.: Stánkov Káta nkikindai, Vujaninov férj Lovrenszki Mákra szerb, szent-miklósi, Szabtye Pavel és társai valkányi, Marinko Sofron valkányi, Gyompári Jóna és társai nkikindai, Relyin Oresz ja s társ. nkikindai, Lakovita Danica s társ. nkikindai, Rreyer Ignác nkikindai, Fony Mikó nkikindai birtokos leírasi ügye. Az esetleg még befolyó egyéb ügydarabok.

A. V. H. O. Sz. közgyűlés. A Vidéki Hirlapírók Országos Szövetsége ez évi

rendes közgyűlését — mint már említettük — Temesvárott, május 8-án tartja meg. A közgyűlés tárgyai: 1. A felügyelő-bizottság által megvizsgált 1897. évi zárszámadások előterjesztése. 2. A megüresedett igazgatósági és felügyelő bizottsági tagsági helyek betöltése. 3. Az előterjesztés a nyugdíjszabályzat ügyében. 4. Az igazgatóság előterjesztései. 5. Az 1898. évi költségvetés megállapítása. — A közgyűlés a megyeháza üléstermében fog lefolyni.

Uj püspöki tollnok. Desseffy Sándor megyés püspök a megüresedett tollnoki állásra Wégling János theologiai hallgatót nevezte ki.

Torontali képviselők a delegációban. A szabadelyű párt értekezletében a párt két torontalmegyei tagját választották be a delegációba, négy pedig gróf Nákó Kálmánt és dr. Papp Gézárt.

Népmagyarosítás. Dr. Szpitzer Mór városi főorvos fiai Emil és Pál vezették nevüket belügyministeri engedéllyel „Sebestyén“-re magyarosították.

Ünnepély a gimnaziumban. Az 1848-iki törvények szentesítésének 50 éves fordulóját csütörtökön d. e. ünnepelték a n. kikindai állami gimnáziumban. Az ünnepély hazafias énekek és szavlatok előadásából állott. Lendületes ünnepi beszédet V a k a r e s Kálmán tanár tartott.

A zászlóanya küszönete. A kikindai „Polgári Dalegyesület“ az ászló szentelési ünnepségek alkalmával tesületileg legfényképezette magát és a fénykép egyik díszes kiállított példányát D e l l i m a n i e h Lajosnak, az egylet zászlóanyának is elküldötte. A zászlóanya e napokban köszön temeg az egylet figyelmét.

A lawn tennis társaság, amely a „Népkertben“ üzi az ép oly szép, mint testedzőjé tékait, a napokban terjesztette fel a miniszterhez jóváhagyás végett alapszabályait.

Az áll. polg. leányiskola ünnepélye. A kikindai áll. polg. leányiskola ma d. e. tartotta meg iskolai ünnepélyét, a melyet az 1848-iki törvények ötven éves évfordulója alkalmából a vall. és közoktatásügyi miniszter az összes iskolákban elrendelt. Az ünnepély igen jól sikerült; szülők növendékek, tanúgy barátok egyaránt épültek hazafiságban azokon a szép beszédek, szavlatokon és énekeken, a melyek ez alkalommal elhangzottak. A megnyitó beszédet V i n c e h i d y Izsó, gondnoksági elnök, tartotta. Lelkesesen és lelkesítve méltatta a nevezetes évfordulót. Az ünnepi beszédet J e s z e n s z k y Ignác, tanító, tartotta. A beszéd gondos kidolgozása és kitűnő előadása mély hatást tett a jelenlévőkre. A növendékek közül szavlatokat mondottak: B r e z s o v s z k y Bella, N é m e t h Klémi, B o g d á n Jovánka és O f n e r Ilona. Közül a tanulóserg szép, hazafias d. lokat énekel.

Telekkönyvi káték emmel egy, a telekkönyvi és községi jegyzői szakvizsgára készülő kék könyvére hirdet előfizetést Dittich József kir. telekkönyvvezető Lugoson. A Telekkönyvi káté 15 ivnyi terjedelemben tárgyalja az összes idevágó szakdolgozatokat. Előfizetési ára 4 korona, amely a szerzőhöz küldendő.

A kuria ítélete a méregkeverők felett. A magyar királyi kuria tegnap mondta ki ítéletét a hodmezővásárhelyi méregkeverő banda felett. Az ítélet a banda két tagjár a h a l á l t m o n d o t t. C s o r d á s Nagy Lidit és V a r g a Lidit, miként a szegedi királyi törvényszék is ítélte, ezen két méregkeverőt a k ö t é l á l t a l i h a l á l r a méltónak találta a legfelsőbb bíróság.

A M u n c s i Mihályné büntetését 15 évi fegyházban szabta meg s ugyanennyire ítélte a méreg romlott lelkű szállítóját, J á g e r Marit is. A többiekre vonatkozólag a kuria is helyben hagyta a kir. tábla ítéletét, azaz S z a p p a n o s Judit és ifju H o r v á t h János életfogytiglani fegyházra ítéltettek, és G u l y á s K i s s Sámuel hat évi fegyházzal büntetődik.

Szerb műkedvelői operett előadás. A helybeli szerb jótékonsági négylet 25 éves jubileuma alkalmából, május 5-dikén, a Guszle, dal-zene egylet, műkedvelői operett-előadást rendez. Előadják R a d e r k e egy felvonásos mulattató operettjét „A p r ó b a h á z a s s á g o t“. A darab főszerepeit, a melyből nagyban folynak a próbák, Adamovics Tinka és Radovics

kisasszony játszik. Azonkívül Petrovics Milán, Nedomaesky és Terzin urak vesznek részt az operettben. A darabhoz eredeti új jelmezeket és gyönyörű díszleteket készítenek. Az érdekesnek ígérkező előadás iránt igen élénk az érdeklődés a közönség körében.

Katonaságot a városnak! Az a mozgalom, a melyről e lapok hasábjain már ismételtlen megemlékeztünk és a mely azt célozza, hogy Nagy-Kikindán g a l o g s á g elhelyeztessék, a legélelnekébb visszhangra talált városzerte. Különösen iparos és kereskedői körökben kívánják nagyon ennek a törekvésnek sikerrel való megoldását. Mint értesülünk, számottevő és iránytadó körökben is tudomást szereztek már a város ezen törekvéséről, és már előre is kilátásba helyezték hathatós támogatásukat. Az ipartestületben a hol az eszme felmerült, gondosan készítenek elő minden lépést, hogy siker aratassék. Az ipartestület választmányja a napokban tartott ülésén elhatározta, hogy máj u s h ó 1-é r e rendkívüli közgyűlést hirdet, a melyre meghívja a kereskedelmi egyletet és mindazokat, a kiknek közreműködéséről sikert vár. Ezen közgyűlésen fogják megválasztani azt a bizottságot, a mely felkeresi a városi hatóságot, hogy a törekvést támogassa és ugyanazon bizottság fog R ó n a y Jenő, főispánnal, tisztelegni, hogy az ügy iránti érdeklődését, támogatását megnyerjék.

Dalestély. A polgári dalegyesület hét-fői dalestélye ezuttal is jól sikerült. Igaz ugyan, hogy az úri közönség nem jött el oly számban, amint eddig megszoktuk, de annál több volt a polgári család, a mely élvezettel hallgatta a jól betanított, szebbnél-szebb magyar népdalokat. Örömmel konstatáljuk ezuttal azt is, hogy az előadott énekszámok közül a német szövegek egyre ritkulnak, — a miből azt következtetjük, hogy az egylet tagjaiban, vezetőiben megvan a szép törekvés, hogy nemsokára nemcsak szellemben, de nyelvben is tiszta magyar egyletté alakuljanak. E célból nagyon kívánatos volna, hogyha a magyar dal, a magyar nemzeti geniuz ezen egyik hathatós tényezőjének művelése céljából az intelligencia köréből is többben az egylet zászlója köré csoportosulnának. Mint értesülünk, ily irányú mozgalom megindításával az egylet vezetői komolyan foglalkoznak.

A görög kel. husvét. Görög keleti szerb polgártásaink holnap ünneplik Krisztus Urunk feltámadásának szép ünnepét, a husvétot. Boldog ünneplést kívánunk!

Kövezik a kórház-utcat. A kórház-utca kikövezését megelőző földmunkákat már nagyrészt befejezték és már hozzá is fogtak a kövezéshez is. A kövezési munkákat, — a mennyire közmunkával lehet, — mielőbb befejezik.

Rendőri hírek. Pirkó István felesége, Julesa, anyósával valami fölött összekü lömbözött és emiatt annyira elkeseredett, hogy egy csomag gyufának phosphorodatát itta meg ma délelőtt. A halállal vívódik és férje meg 4 gyermeke hiába kérték, hogy a Dr. S z i m i t s által rendelt ellenszert vegye be. Ő meghalni akar. — Mihe'sz István és Essz Ferenc egy házban laktak. Hogy, hogy nem, Michelsz annyira feldühödött tegnap E s s z n é ellen, hogy azt kegyetlenül ütötte, verte, földre teperte, rúgta és egy pocsolóban meg fojtani akarta. E s s z Ferenc nézte, de nem ment segítségére feleségének, hanem folyton csak rimánkodott Michelsznek, hogy hagyjon már fel kegyetlenségével, Dumitrov Gyura és Láza testvérek és családos emberek, egy házban laktak békében. Tegnap, szerb nagypénteken, miután jól kibőjtölték magukat és a pálin-

kával elegendő erőt gyűjtöttek, felébredt bennök a harci kedv és Gyura egy vasvillával úgy helyben hagyta Lázát, hogy az súlyos sebektől boritva az ágy t nyomja. Az eset az ügyészséghez lett áttéve.

Munkások kifizetése a kocsmákban. A belügyminiszter a pénzügyminiszterrel egyetértőleg a napokban szigorú rendeletet bocsátottak ki, a melyben megtiltják, hogy a munkásokat kocsmákban, vendéglőkben fizessék ki. A rendelet ellen vétők 100 frtig terjedhető pénzbírsággal sújthatók. A rendelet közérkölesi és közegészségi szempontból hozott, de főcélja az u. n. „Jancsibankók“ beváltásának a megakadályozása.

Album lap. Ezen a címen Hartl K-tól, a Guszle jeles karmesterétől, a „Zenélő Magyarország“-ban kedves zene apróság jelent meg. Szerző zene művét Wotticky Mariska kisasszony tanítványának ajánlotta fel.

Tavaszi vásár. Az idei tavaszi vásárt Nagy Kikindán f. hó 21-24-ig tartják meg. Vészmentes helyekről a sertésfelhajtás engedélyezve van.

A szerb húsvét miatt, a midőn nyomdánkban munkaszünetet tartanak, lapunk legközelebbi száma szerdán jelenik meg!

Nyilttér.)*

Fouárd-selyemet 65 krtól 3 frt 35 krig méterenként — japáni, chinai, stb. legújabb mintázatok és színekben, valamint fekete, fehér és színes Henneberg selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. Privat-fogyasztóknak postabér és vámmentesen valamint hához szállítva — mintákat pedig postafordulattal küldenek. Henneberg G. (cs. k. udvari szállító) Zürichben. levele Magyar. zés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó. 61 2

*) E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. KISS KÁROLY.

2934 szám tkvi 1898.

Ujabb-árverési hirdetmény.

A tkanizsai kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a makói takarékpénztár részvényszerűség végrehajtónak Erdei András és n. je Szentesi Rozália egyházaskéri lakosok végrehajtást szenvedettek elleni végrehajtás ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 2100 frt tőke s ennek 1896. évi július hó 5-től járó 8% kamatai valamint 78 frt 95 kr. költés kielégítése végett a területén lévő a feketetői 405 szíjtkvben A. I. 776/b/1 989—1081/41 766/b/1 989—1081/208 b és 776/b/1 989—1081/208 a és 776/b/1/32/56/b 989—1081/120/172/a/b/c/207/a/b hrsz. a. felvett szántóföldek 858 frt kikiáltási árban továbbá 459 szíjtkvben Dr. Király Károly ügyvéd tulajdonánál A. I. 776/b/1 989—1081/183/a és 776/b/1/32/56/b 989—1081/129/172/a/b/c 207/a/b hrsz. alatt felvett szántóföldek 390 frt kikiáltási árban továbbá szíjtkvben Dr. Kiss Károly ügyvéd tulajdonánál A. I. 776/b/1 989—1081/186 és 776/b/1/32/56/b 989—1081/120/a/172/a/b/c/207/a/b hrsz. a. felvett szántóföldek 339 frt kikiáltási árban végre a 367 szíjtkvben Dr. Kiss Károly ügyvéd tulajdonánál A. I. 776/b/1 989—1081/183/b és 776/b/1/32/56/b 989—1081/122/a/172/a/b/c/207/a/b hrsz. a. felvett szántóföldek 341 frt ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Az árverés megtartására határidőül 1898. évi Május hó 13-án d. e. 10 órakor Feketető község házához kitűzetik azzal, hogy az árverés alá bocsájtott ingatlan kikiáltási áron alul is elfogadtni.

Árverezniszándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10% át kézpénzben, vagy ovadékképesnek nyilvánított értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Kelt T. Kanizsa a kir. jbiróság mint tkvi hatóság nál 1898. évi március hó 15-én. 143 1—1 Dr. NÉMETH, kir. aljárásbiró.

1383 szám tkvi 1898.

Együttes árverési-hirdetmény.

A nagy-kikindai királyi törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy özvegy Leity Emilia (Milica), nagy-kikindai népbank, a török-becsei takarékpénztár és a szenthuberti népbank együttes végrehajtóknak Leity Péter végrehajtást szenvedett elleni 131 frt tőke s jár kielégítése miatti ügyében a bocsári 31 szíjtkvben A 12-5 sor 1240, 1528, 1648 és 1881 hrsz alatti szántóból Leity Pétert B 21 és 26 alatti 15^{1/2} ad része 1580 frtkikiáltási árban Bocsár község házában 1898 évi április hó 22. napján d. e. 10 órakor bir. végrehajtási árverés alá fogbocsátani és a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

A mennyiben a fenti ingatlanság az özv. Mecskits Jánosné (Journé) c 17 a. özvegy jogot megelőző követelések fedezésére szükségesnek mutatkozó 350 frton alul helne el az árverés semmire válító s az ingatlanság azonnal eladandó lesz ezen özvegyi jog nélkül. Az árverés a bocsári 757 szíjtkvben A I és + alatti ingatlanokra elrendelhető nem volt, mert ezen íjtkvben az ingatlanok I és + alatt külön-külön birtok területek képezvén, azok rendszerint külön-külön kertületek árverés alá, adójuk pedig együttesen lévén kimutatva, a kikiáltási ár külön-külön meg nem állapítható, együttes elárverezésüket pedig végrehajtható nem kérte.

Az elutasítás feljelezendő

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt át szolgáltatni.

Nagy-Kikindán a kir. tszék mint tkvi-hatóságnál 1898 feb. 1-n. 137. 1-1

Orosz Pál kir. tszék bíró h.
Dr. Szendrődy kir. tszéki bíró.

3465 szám 1898 tkvi

Vissz-árverési hirdetmény!

A nagy-kikindai királyi törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a nagy kikindai kerületi első takarékpénztár végrehajtónak Sztanicsin Danica nagy-kikindai lakos végrehajtást szenvedő elleni 20 forint tőke s járuléki kielégítése miatti ügyében a nagy-kikindai 3400 szíjtkvben A I 1 sor 3854 hrsz. 2727 ö. i. szám alatti ingatlan 424 frt kikiáltási árban Csipcsity Danica késedelmes árverési vevő vesztélyére és kárára a királyi törvényszék árverési termében 1898 évi április hó 30-ik napjának dél előtt 10 órakor újabb végrehajtási árverés alá fog bocsátatni és a kikiáltási áron alul is fog adatni.

Amennyiben az ingatlan a Sztanicsin Száva C 10 alatti lakhatási valamint az özv. Sztanicsin Jócáni C. 11 alatti haszonélvezési jogát megelőző követésekre elégségesnek mutatkozó 500 forint alól adatnék el, az

árverés semmissé válnék s az ingatlan ezen özvegyi jogok nélkül fog eladatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy ovadékképesnek nyilvánított értékpapirban a kiküldött kezébe letenni vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt át szolgáltatni.

N. Kikindán a kir. tszék tkvi hatóságnál 1898. évi márc hó 11-én. 141 1-1.

Szendrődy kir. tszéki bíró.

Szobafestő.

Van szerencsém a városunkban és annak környékén lakó nagyérdemű közönségnek becses tudomására hozni, hogy

Varga Mihály

szobafestő üzletét

átvettem.

Midőn a mélyentisztelt közönségnek biztosítom, hogy a legújabb és legmodernebb festőmintákkal el vagyok látva, egyúttal kijelentem, miszerint **főtörekvésem** az lesz, hogy a közönségnek **tiszta és szép munkával lehető legolcsóbban** szolgáljak.

Kijavítások és új festések a legújabb nyosabb árak mellett eszközöltetnek.

Mély tisztelettel

Bottyán Péter

szobafestő, lakik a régi zsidó-templom útca sarkán. 142 1-2

432 szám tkvi 1898.

Ujabb-árverési hirdetmény.

A tkaniszi kir. járásbíró mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Szabó Jakab ügyvéd szegedi lakos végrehajtónak Markov Gyurica szőregyi lakos végrehajtást szenvedett ellen 1158 frt tőke ennek 1895. évi január hó 1-től járó 5%-os kamatai valamint 57 frt 95 kr költség kielégítése végett a területén s a szőregyi 411 szíjtkvben A I. 1690, 1927, 2351 és 1275 hrsz. a. felvett s végrehajtást szenvedő tulajdonául felvett ingatlanok 664 frt kikiáltási árban Szeged község házában 1898 évi április hó 25-ik napján d. e. 10 órakor birói végrehajtási árverés alá fog bocsátatni és a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át vagyis 64 frt 40 kr. készpénzben vagy ovadékképesnek nyilvánított értékpapirban a kiküldött kezébe letenni vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt szolgáltatni.

T. Kanizsán a kir. bíróság mint tkvi hatóságnál 1898 évi január hó 22-én. 39 1-1.1

Dr. Németh kir. aljbíró.

4106 sz. tkvi. 1898.

Vissz-árverési hirdetmény.

A n.-kikindai kir. tszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajtónak Bérár István n. kikindai lakos végrehajtást szenvedett elleni 336 frt tőke s jár. kielégítése miatti ügyében a területén levő s a n. kikindai 2493 íjtkvben A I. s 4640 hrsz. és 2060 ö. i. sz. a. ingatlan 312 frt kikiáltási árban Poroszkay Béla késedelmes vevő vesztélyére és kárára ezen kir. tszék árverési termében 1898 évi május hó 6-ikán. d. e. 10 ó. bir. végrehajtási árverés alá fog bocsátatni a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett és bánatpénzről kiállított elismervényt át szolgáltatni.

N.-Kikindán a kir. tszék mint tkvi hatóságnál 1898 évi márc. hó 23-án

140 1-1

Orosz helyet

Dr. Szendrődy kir. tszéki bíró.

Százezrei a
családoknak iszszák
előszeretettel
naponta a

Eljen! eljen!

Kathreiner-féle Kneipp-malátakávé.

Mentes a babbakávének egészségre ártalmas alkatrészeitől. Egyedül a Kathreiner-féle malátakávé az, mely annak illatát és kedvelt ízét magában foglalja. A Kathreiner-féle malátakávé étvágygerjesztő, könnyen emészthető, évek során át felnőttek és gyermekekre nézve egyaránt hasznosnak bizonyult. Legkitünőbb pótléka a babbakávének, valamint ajánlásra legmóltóbb vegyülete is annak. Tekintettel az egészségre és takarékosagra, a valódi Kathreiner-nek többé egy háztartásból sem szabad hiányoznia.

Óvás az értéktelen utánzatoktól.